

DŘEVO SĚ LISTEM ODIEVÁ

(Videň 4558, fol. 24b—25a)

Dřevo se listem odievá,
slaviček v keřku spievá.
Máji, žaluji tobě
a mēcě srdce ve mdlobě.
Zvolil sem sobě milú,
ta tře mé srdce pilú.
Pila hřeže, ach bolí,
a tvójt' budu, kdeť sem koli.
Srdéčko, divím se tobě,
že nechceš dbáci o sobě.
Tvá radost, veselé hyne
pro tu beze jmene.

Ačť bych já ji zmenoval,
mnohýt' by mě štrafoval
15 a řka: „Proč ty tak slúžíš?
Čemu se milostí chlubíš?“
Neustavičný milovník
jako u cesty hřeřpík:
k čemu se koli přičiní,
20 a tomu všemu uškodí.
Ktot' sem, tenž nosímť pilu:
ját' mám najkraší milú,
tét' nikomu nepoviem,
sámť' ji s mým srdéčcem viem.

25 Viera vieře pomáhá:
kdeť sú dva sobě věrna —
on jí a ona jemu —,
nepoviedaj třeciemu.
Mnohýt' se rád honosí,
30 ten tajemství pronosí.
Ach naň, zlýt' obyčejť' jmá!,
nepřejtež mu, kot' jeho zná.
Poniž on vás tak hanie,
prosímť' vás, panny i panie,
35 přezdiec jemu: „Ruší nás,“
vyščěrčmež jeho pryč od nás!

SLÓVCE M

Srdce, netuž, nelzeť zbyti,
pravímť cele,
aniť se jest lze ukryti
již veselé.

5 Toť pravím: Za utěšenie
mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám,
než to mé milé slóvce M,
jenž panuje v srdéčku mém,
10 a v tomt' se znám.

Ač pod nebem jest stvořenie,
nerozomiem,
róžě, jiný květ nic nenie,
toť směle diem.

15 Toť pravím: Za utěšenie
mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám,
než to mé milé slóvce M,
jenž panuje v srdéčku mém
20 a v tomt' se znám.

Jestit' jí milo slúžiti, ač z
milosti, anať dá dobrým
požití vždy v radosti. Toť
pravím: Za utěšenie

25 mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám,
než to mé milé slóvce M,
jenž panuje v srdéčku mém,
a v tomt' se znám.

30 Rač to v svém srdci zavřeti,
než bez smiechu,
ež mně jiné nelze mieti
za útěchu.

Toť pravím: Za utěšenie
35 mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám, než to mé
milé slóvce M, jenž panuje
v srdéčku mém, a v tomt' se
znám.

40

Tedyť poviem otevřeně:
V tvět' službě sem!
Aniť změním do skončeme
mé milé M.

45 Toť pravím: Za utěšenie
mněť v světě milejšie nenie,
a za toť mám,
než to mé milé slóvce M,
jenž panuje v srdéčku mém,
50 a v tomt' se znám.

ZÁVIŠOVA PÍSEŇ

(Třeboň A 4, fol. 396b—397a)

- Jižť mne vše radost ostává,
jižť mě vše útěchy stanú,
srdce v túžebné krvi plavá,
to vše pro mú milú žádnú. 5
Svýma zraky skrzě očko
silněť střielé v mé srděčko,
bydlímť u plamenné túze.
Muoj život v túhách nemáhá,
to vše jejie krása drahá
10 silněť mé k tomu připúzie.
Srdce bolí,
silně ve krvi plavaje,
žádaje,
žádná, tvé milosti, ač se móže státi.
15 Jáť nikoli
živ nebudu na dlúžě
v té túžě,
kdyžť se zmilitká neráci smilovati.
Túhatť mě po nie, kdyžť na ni zpomanu, 20
div, žeť kdy nesplanu,
omdleje v túhách stanu,
já pro ni u mé mladosti žalostivě zahynu.
Toť mé nešťestie, že byvše v radosti
i mám smutka dosti od nevěrné milosti.
25 Ach žalosti, chodím smutný, vzdychaje pro mú nevinu!
Jižť mé zpievanie
přestane nynie,
pyčtež mne, panny, i vy, šlechtné panie,
žeť mi jest zahynúti pro milování.
30 Sluněčko vzhodí,
zářě vychodí,
má zmilitká v mém srděčku vévodí,
silněť mi na mé mysli uškodí,
ač se, žádná, nesmiluje.
35 Bych měl na všem světě koho,
jenžť by mi pomohl tužiti,
měl bych utěšenie mnoho,
chtělť bych mu s věru slúžiti.

Jakož fénix oheň nietí,
 40 tu kdež chce svú mladost vzieti,
 v ohniť vzhori v silné moci,
 takéž muoj kvietek žádúci
 túžebný plamen horúci
 v srdci nietí ve dne v noci.
 45 Z mé mladosti
 jenž srdci túhy přeji,
 nesměji
 pro zlých lidí strach nikomému zjeviti.
 V téjt' žalosti,
 50 již nosím na útrobě,
 ve mdlobě,
 najkraššie žádná, pro tě mi zahynúti.
 Zbožnýť má radost, a já v tuhách vadnu,
 to vše pro mú žádnú,
 55 sám sebú nic nevládnú,
 pohřiechu nemámt' nikdy nižádného utěšenie.
 Toť jest má núze, ach hrozný osude,
 ktož tebe nezbude, tent' žalosti nabude.
 V svém srdéčku, žádná, pro tě já mám tužebné myšlenie.
 60 Mého túženie
 nemám umenšenie,
 pyč mne pověťrie, pyč mne všecko stvořenie,
 karbunkul, zafier i vše drahé kamenie,
 slunečné kvietie
 65 i vše na světě,
 pyč mne lilium, pyč ruože přestkvúcie,
 chceť mi má zmlitká život odjieti,
 ač se neráči smilovati.

 Orel divnú vášni mievá:
 70 své děti v slunce obrátí,
 tuť je v té horkosti zhřievá,
 davť jim v tu světlost hleděti.
 Kteréž jasně vzřieti nemuož
 v slunce, toť sobě nespomuož,
 75 ihned je z hniezda vyvrátí.
 Takým orlem nazývám ji,
 pro nižť srdcem v tuhách lkaji,
 strach mne, žeť mi život ztratí.

Ach, mé očko,
80 má útěcho, má radost,
pro světlost,
již má najkrašší svietí, musím túžiti!
Mé srdéčko
se leká bez přestánie
85 spadenie,
jakžto orel spadna, tu' mu jest strach mieti.
Jakžto lev, když koli svým hlasem zúpi,
své dietky vykúpi,
ihnedť jich smrt odstúpi,
90 takéž já lekám se smrti žádaje promluvenie.
Labut, divný pták, zpievá umieraje,
také já, smutný žák, umrut' v túhách zpievaje
pro mú milú žádnú, když neráči přieti smilovánie.
Ach auvech, má milá,
95 již si mě umdlila!
Ještě by mě od smrti vykúpila,
by se mnú jedínké slóvce promluvila.
Slunéčko stkvúcie,
ruože světlúcie,
100 srdce i tělo dávaji v tvoję ruce,
duši mú Bohu milému poruče,
ač mne neráčíš živiti.